

Visitatiecommissie financiële beheersbaarheid sociaal domein

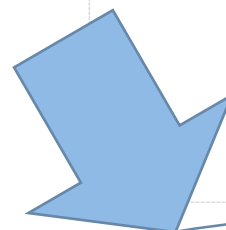
Sociaal domein

BINNENLANDS BESTUUR

BESTUUR EN ORGANISATIE FINANCIËN RUIMTE EN MILIEU SOCIAAL DIGITAAL

DECENTRALISATIES KOSTEN WEINIG GEMEENTEN DE KOP

Hans Bekkers • 13 aug 2015 • 9 reacties

Minister Plasterk van Binnenlandse Zaken zegt geen gemeenten te kennen die vanwege de decentralisatie van taken op het gebied van jeugd, werk en zorg in financiële problemen zijn gekomen. Over eventuele tekorten bij Haarlemmerliede en Spaarnwoude wil hij zich niet uitspreken.

Opgeven zelfstandigheid

Plasterk antwoordt dat op Kamervragen van SP-lid Ronald van Raak over de aankondiging van gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude (5.500 inwoners) dat ze zichzelf in de verkoop moet zetten omdat ze de extra taken en daarmee samenhangende kosten niet aankan. De buurgemeenten – waaronder Amsterdam, Haarlem en Haarlemmermeer – mogen een 'bod' doen. De gemeenteraad besloot onlangs unaniem dat het, met het oog op de toekomst, niet wenselijk is in de huidige vorm en omvang bestuurlijk zelfstandig te blijven. Dit omdat de bestuurlijke slagkracht en dienstverlening van de gemeente onder druk staan.

Sociaal domein

Op de vraag van Van Raak welke andere gemeenten door de decentralisaties in financiële problemen zijn gekomen, antwoordt Plasterk dat er bij hem 'geen gemeenten bekend [zijn] die als gevolg van de recente taakoverdracht naar gemeenten in financiële problemen zijn gekomen.' Volgens hem kunnen sommige van de recent gedecentraliseerde taken in het sociaal domein door gemeenten zelf worden uitgevoerd. 'Voor andere, meer specialistische taken, wordt van gemeenten verwacht dat zij samenwerken om de juiste schaal en slagkracht te organiseren. Gemeentebesturen hebben daarbij de vrijheid om te kiezen voor verschillende vormen van samenwerking en kunnen ook kiezen voor een herindeling als zij dat in het belang van hun inwoners noodzakelijk achten.'

Visitatiecommissie:

- Kijken in eigen keuken
- Diep onderzoek naar grip en sturingsmogelijkheden
- Stelselvraagstukken boven water

- Maart 2019 gelanceerd; inmiddels ruim 50 aanmeldingen
- Aanmelden nog mogelijk

Traject visitatiecommissie (+/- 3 maanden)

- Selectie
- Voorafgaand aan intake
 - Bestuderen we stapel stukken over inrichting SD
 - Schudden we de (data-)kast leeg: openbare bronnen
 - Maakt ketenbureau I-Sociaal Domein analyse op berichtenverkeer
 - Inbreng Nji, Divosa en Movisie
 - Kortom: brengen we verwonderingen in kaart!
- Intake (bestuurlijk en ambtelijk)
- Onderzoeksfase – concept rapportage
- Bestuurlijk gesprek
- Eindrapportage
- Nazorg

En dan?

- Rapport gaat naar gemeente, inclusief bestuurlijke reactie en reactie kennisinstituten
- Brede klankbordgroep (Ministeries BZK, VWS, SZW, J&V, 2 gemeenten en VNG)
- Na ieder vijfde traject een tussenrapportage

Belangrijkste bevindingen tot nu toe

Zie www.vng.nl/visitatiecommissie

Algemeen:

- ‘Rijksbudget’ niet toereikend, vooral Jeugd overschrijdingen
- Aanpalende vraagstukken vertroebelen de horizon:
 - WMO-abonnementstarief / AMvB reële kostprijs
 - Verdeelmodel / woonplaatsbeginsel
 - Resultaatgericht werken
- Visie op SD beperkt vertaald via SMART doelstellingen naar uitvoering
 - Geld en inhoud vragen samenhang (beleid, control, inkoop en monitoring)
- Worsteling tussen lokaal – (boven-)regionaal:
 - Volume = marktmacht maar...
 - Samenwerking noodzaakt tot uniforme uitwerking

- Toegang (instroom)
- Wettelijk verwijzers: “geen grip op”?
- Groot(ste?) knelpunt, vooral bij PxQ:
 - “Doen wat nodig is...” is ook “...niet doen wat niet nodig is” → risk-appetite
 - Voorliggend veld om vraag af te wenden, af te schalen of af te bouwen
 - Werkdruk → verwijzen i.p.v. hulp bieden → beperkt casemanagement
- Tips:
 - Geef kosteninzage bij verwijzing (data!)
 - 10% meest gestelde vragen, Top-... aanpak
 - Gesprek over klachten & bezwaren
 - POH altijd effectief; blijf wel monitoren

“Die aanbieders...”

- Inkoop, bekostiging en contractmanagement volgen op visie & doelstellingen
- Keuzevrijheid & innovatie ≠ 350 aanbieders!
- Grote zorgboeren vs. zorgboerderijen → zakelijkheid (gebruik data)!
- Vooral prikkel productie (meer cliënten, zwaardere zorg & langduriger)
 - Welke prikkel voor afschaling en/of uitstroom?

Vraag aan u:

- Met welke vragen of zorgen kwam u hier?
- Waar lopen jullie in de eigen gemeente tegenaan?